

1

Financijska kontrola

predavanje iz kolegija Menadžment
24.01.2011.

2

Pojam i svrha financijske kontrole

Financijska kontrola:

- ❖ Kontrola budžeta
- ❖ Analiza financijskih izvještaja
- ❖ Upravljanje gotovinom
- ❖ Financijski pokazatelji

Financijska kontrola služi za:

- Identifikaciju uspješnosti poslovanja
- Identifikaciju osnovnih problema u poslovanju (poput problema nemogućnosti naplate potraživanja, sporog obrtaja zaliha, nelikvidnosti)

3

Koji su preduvjeti uspješnog provođenja financijske kontrole?

- Razumijevanje **specifičnosti djelatnosti** u kojoj poduzeće posluje.
- Poznavanje **strategije razvoja poduzeća**, planova i postavljenih ciljeva.
- Poznavanje **računovodstvenih politika** primijenjenih u poduzeću.
- Osnovna **računovodstvena i financijska pismenost**.
- **Iskustvo** u provođenju financijske kontrole.
- Pravovremena i točna financijska izvješća.

4

Izvori informacija za financijsku kontrolu

- **Proračun**: alociranje resursa na pojedine ciljeve, odjele (proračun prodaje je numerički plan jedinica prodaje koje treba prodati mjesečno da bi se postigli očekivani prihodi).
- **Bilanca poduzeća**: predstavlja vrijednost poduzeća na određeni dan. U bilanci važno je uočiti kakvom imovinom poduzeće raspolaže (kratkoročna/dugoročna) odnosno kakva je struktura izvora te imovine (vlastita sredstva, zaduživanje: kratkoročni/dugoročni krediti).
- **Račun dobiti i gubitka**: pokazuje sposobnost poduzeća da kreira novu vrijednost (dobit/gubitak).
- **Izvještaj o tijeku novca**: prati sposobnost poduzeća u podmirenju obveza.

5

Temeljni postupci analize financijskih izvještaja

Horizontalna analiza

- Komparativni financijski izvještaji

Vertikalna analiza

- Strukturni financijski izvještaji

Financijski pokazatelji

- Skupine pokazatelja
- Pojedinačni pokazatelji

6

Horizontalna analiza financijskih izvještaja

Horizontalna analiza financijskih izvještaja prati promjene vrijednosti pozicija financijskih izvještaja tijekom više obračunskih razdoblja.

Ključna varijabla u horizontalnoj analizi je **vrijeme** budući da se usporedbom elemenata financijskih izvještaja između dva ili više razdoblja donosi zaključak o kretanju pojave kroz promatrano razdoblje na osnovu čega je moguće utvrditi problematična područja poslovanja.

7

Horizontalna analiza financijskih izvještaja
Komparativna bilanca - aktiva

AKTIVA	2006	2007	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)	2008	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)
DUGOTRAJNA IMOVINA	2.511.500	2.760.810	249.310	10%	2.317.275	-443.535	-16%
Materijalna imovina	2.511.500	2.760.810	249.310	10%	2.317.235	-443.575	-16%
Financijska imovina	0	0	0	-	40	40	-
KRATKOTRAJNA IMOVINA	3.617.684	3.503.915	-113.769	-3%	5.779.738	2.275.823	65%
Zalihe	2.281.279	2.209.891	-71.388	-3%	5.236.924	3.027.033	137%
Potraživanja	1.192.831	990.199	-202.632	-17%	83.553	-906.646	-92%
Financijska imovina	129.835	154.723	24.888	19%	267.635	112.912	73%
Novac na računu i u blagajni	13.739	149.102	135.363	985%	191.626	42.524	29%
UKUPNA AKTIVA	6.129.184	6.264.725	135.541	2%	8.097.013	1.832.288	29%

8

Horizontalna analiza financijskih izvještaja
Komparativna bilanca - pasiva

PASIVA	2006	2007	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)	2008	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)
KAPITAL I REZERVE	1.292.134	1.261.501	-30.633	-2%	1.807.459	545.958	43%
Upisani kapital	794.300	957.503	163.203	21%	1.000.000	42.497	4%
Dobitak/gubitak tekuće godine	497.834	303.998	-193.836	-39%	807.459	503.461	166%
DUGOROČNE OBVEZE	1.976.945	1.415.432	-561.513	-28%	2.779.537	1.364.105	96%
Obaveze prema kreditnim institucijama	1.976.945	1.415.432	-561.513	-28%	2.779.537	1.364.105	96%
KRATKOROČNE OBVEZE	2.860.105	3.587.792	727.687	25%	4.216.964	629.172	18%
Obveze prema kreditnim institucijama	600.168	600.000	-168	0%	696.684	96.684	16%
Obveze prema dobavljačima	2.120.960	2.693.460	572.500	27%	3.061.249	367.789	14%
Obveze za poreze i doprinose	138.977	294.332	155.355	112%	459.031	164.699	56%
UKUPNA PASIVA	6.129.184	6.264.725	135.541	2%	8.097.013	1.832.288	29%

9

Horizontalna analiza financijskih izvještaja

Komparativni račun dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2006	2007	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)	2008	iznos povećanja (smanjenja)	% povećanja (smanjenja)
POSLOVNI PRIHODI	25.992.946	26.741.923	748.977	3%	28.096.374	1.354.451	5%
Prihodi od prodaje u zemlji	25.981.871	26.730.957	749.086	3%	27.766.646	1.035.689	4%
Ostali prihodi	11.075	10.966	-109	-1%	329.728	318.762	2.907%
POSLOVNI RASHODI	25.143.446	25.988.772	845.326	3%	26.841.792	853.020	3%
Materijalni troškovi	23.586.169	24.087.036	500.867	2%	24.373.325	286.289	1%
Troškovi osoblja	1.503.751	1.615.691	111.940	7%	2.261.609	645.918	40%
Amortizacija	53.526	286.045	232.519	434%	206.858	-79.187	-28%
FINANCIJSKI PRIHODI	87	2.251	2.164	2487%	34.417	32.166	1.429%
FINANCIJSKI RASHODI	298.431	268.502	-29.929	-10%	279.675	11.173	4%
IZVANREDNI PRIHODI	148.742	120.781	-27.961	-19%	0	-120.781	-100%
IZVANREDNI RASHODI	77.605	227.683	150.078	193%	0	-227.683	-100%
UKUPNI PRIHODI	26.141.775	26.864.955	723.180	3%	28.130.791	1.265.836	5%
UKUPNI RASHODI	25.519.482	26.484.957	965.475	4%	27.121.467	636.510	2%
Dobit/gubitak prije oporezivanja	622.293	379.998	-242.295	-39%	1.009.324	629.326	166%
Porez na dobit	124.458,6	75.999,6	-48.459	-39%	201.864,8	125.865,2	166%
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	497.834,40	303.998,40	-193.836,00	-39%	807.459,00	503.460,80	166%

10

Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Vertikalnom analizom bilance pojedine pozicije u bilanci se prikazuju kao **postotni udjeli** ukupne vrijednosti aktive, tj. pasive.

U vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka vrijednost ukupnih prihoda postaje baza usporedbe.

11

Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Strukturna bilanca - aktiva

AKTIVA	2006	%	2007	%
DUGOTRAJNA IMOVINA	2.511.500	41.0%	2.760.810	44.1%
Materijalna imovina	2.511.500	41.0%	2.760.810	44.1%
Financijska imovina	0	0.0%	0	0.0%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	3.617.684	59.0%	3.503.915	55.9%
Zalihe	2.281.279	37.2%	2.209.891	35.3%
Potraživanja	1.192.831	19.5%	990.199	15.8%
Financijska imovina	129.835	2.1%	154.723	2.5%
Novac na računu i u blagajni	13.739	0.2%	149.102	2.4%
UKUPNA AKTIVA	6.129.184	100.0%	6.264.725	100.0%

12

Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Strukturna bilanca - pasiva

PASIVA	2006	%	2007	%
KAPITAL I REZERVE	1.292.134	21%	1.261.501	20%
Upisani kapital	794.300	13%	957.503	15%
Dobitak/gubitak tekuće godine	497.834	8%	303.998	5%
DUGOROČNE OBVEZE	1.976.945	32%	1.415.432	23%
Obaveze prema kreditnim institucijama	1.976.945	32%	1.415.432	23%
KRA TKOROČNE OBVEZE	2.860.105	47%	3.587.792	57%
Obveze prema kreditnim institucijama	600.168	10%	600.000	10%
Obveze prema dobavljačima	2.120.960	35%	2.693.460	43%
Obveze za poreze i doprinose	138.977	2%	294.332	5%
UKUPNA PASIVA	6.129.184	100%	6.264.725	100%

13

Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Strukturni račun dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2006	%	2007	%
POSLOVNI PRIHODI	25.992.946	99.4%	26.741.923	99.5%
Prihodi od prodaje u zemlji	25.981.871	99.4%	26.730.957	99.5%
Ostali prihodi vlastite djelatnosti	11.075	0.0%	10.966	0.0%
POSLOVNI RASHODI	25.143.446	96.2%	25.988.772	96.7%
Materijalni troškovi	23.586.169	90.2%	24.087.036	89.7%
Troškovi osoblja	1.503.751	5.8%	1.615.691	6.0%
Amortizacija	53.526	0.2%	286.045	1.1%
FINANCIJSKI PRIHODI	87	0.0%	2.251	0.0%
FINANCIJSKI RASHODI	298.431	1.1%	268.502	1.0%
IZVANREDNI PRIHODI	148.742	0.6%	120.781	0.4%
IZVANREDNI RASHODI	77.605	0.3%	227.683	0.8%
UKUPNI PRIHODI	26.141.775	100.0%	26.864.955	100.0%
UKUPNI RASHODI	25.519.482	97.6%	26.484.957	98.6%
Dobit/gubitak prije oporezivanja	622.293	2.4%	379.998	1.4%
Porez na dobit	124.458,60	0.5%	75.999,6	0.3%
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	497.834,40	1.9%	303.998,40	1.1%

14

Najznačajnije grupe indikatora poslovanja su pokazatelji:

- **Profitabilnosti** (sposobnost generiranja nove vrijednosti)
 - Dobit prema prodaji; dobit prema ulaganjima
 - Što viša vrijednost indikatora, to bolje
- **Likvidnosti** (sposobnost poduzeća da imovinu pretvori u novac te podmiri obveze u roku dospeljeća)
 - Tekući omjer (2 ili više);
 - Brzi omjer (1 ili više)
- **Aktivnosti** (upućuje na izdašnost korištenja resursa)
 - Brzina obrtaja (što veća to bolje)
- **Zaduženosti** (odnos ukupnih obveza i ukupne imovine)
- **Ekonomičnosti** (mjere odnos prihoda i rashoda)

15

16

Financijski indikatori izračunavaju se na temelju podataka iz financijskih izvještaja.

Oni mjere financijsko stanje poduzeća i omogućavaju usporedbu sa rezultatima karakterističnima za:

- Ranija poslovna razdoblja (npr. prošlu godinu poslovanja)
- Druge odjele u poduzeću
- Industrijski prosjek
- Najveće / najvažnije konkurente

17

Pokazatelji likvidnosti (1/3)

Likvidnost je svojstvo imovine ili njezinih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće obveza.

Pokazatelji likvidnosti uspoređuju kratkoročne obveze s kratkoročnim ili tekućim izvorima dostupnim za podmirivanje kratkoročnih obveza.

Najučestaliji pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent tekuće likvidnosti,
- koeficijent ubrzane likvidnosti.

18

Pokazatelji likvidnosti (2/3)

- **koeficijent tekuće likvidnosti**

$$\text{koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazatelj je likvidnosti najvišeg stupnja jer u odnos dovodi pokriće i potrebe za kapitalom u roku od godine dana. Ovaj pokazatelj mjeri sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.

Zadovoljavajuća vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti je ona koja ne odstupa značajno od industrijskog prosjeka, a ukoliko industrijski prosjek nije poznat, tada bi ovaj omjer trebao iznositi približno 2:1.

19

Pokazatelji likvidnosti (3/3)

- **koeficijent ubrzane likvidnosti**

$$\text{koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Ovaj pokazatelj izuzima zalihe iz izračuna i stoga je precizniji kao mjerilo likvidnosti; govori o tome da li poduzeće ima dovoljno kratkoročnih sredstva da podmiri dospjele obveze, a bez prodaje zaliha. Kao i kod koeficijenta tekuće likvidnosti, poželjna vrijednost ovog pokazatelja je ona koja ne odstupa značajno **od industrijskog prosjeka**. Ukoliko industrijski prosjek nije poznat, tada je poželjna vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti približno jednaka **omjeru 1:1**.

20

Pokazatelji zaduženosti (1/4)

Pokazatelji zaduženosti pokazuju **strukturu kapitala** i načine na koje poduzeće financira svoju imovinu. Oni predstavljaju svojevrsnu mjeru stupnja rizika ulaganja u poduzeće, odnosno određuju stupanj korištenja posuđenih financijskih sredstava.

Najčešće korišteni pokazatelji zaduženosti su:

- koeficijent zaduženosti,
- koeficijent vlastitog financiranja,
- odnos duga i glavnice.

21

Pokazatelji zaduženosti (2/4)

- **koeficijent zaduženosti**

$$\text{koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}}$$

Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere tvrtka koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik. U pravilu bi **vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 0,5 ili manja.**

22

Pokazatelji zaduženosti (3/4)

- **koeficijent vlastitog financiranja**

$$\text{koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}}$$

Koeficijent vlastitog financiranja govori koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice), a njegova vrijednost bi trebala biti **veća od 0,5.**

23

Pokazatelji zaduženosti (4/4)

- **odnos duga i glavnice**

$$\text{odnos duga i glavnice} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{glavnica}}$$

Visoka vrijednost ovog pokazatelja ukazuje na moguće poteškoće pri vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata.

24

Pokazatelji aktivnosti (1/5)

Pokazatelji aktivnosti koriste se pri ocjeni **djelotvornosti kojom menadžment angažira imovinu** koju su mu povjerili vlasnici. Upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja.

- Koeficijent obrta ukupne imovine
- Koeficijent obrta dugotrajne imovine
- Koeficijent obrta zaliha
- Koeficijent obrta potraživanja

25

Pokazatelji aktivnosti (2/5)

- koeficijent obrta ukupne imovine

$$\text{Koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupna imovina}}$$

Koeficijent obrta ukupne imovine govori koliko puta se ukupna imovina tvrtke obrne u tijeku jedne godine, odnosno koliko tvrtka uspješno koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda.

Ovo je jedan od najčešće korištenih pokazatelja aktivnosti koji izražava veličinu imovine potrebne za obavljanje stanovite razine prodaje ili, obrnuto, kune iz prodaje koje donosi svaka kuna imovine.

Nedostatak ovog pokazatelja odnosi se na činjenicu da je to ipak grubi pokazatelj.

26

Pokazatelji aktivnosti (3/5)

- koeficijent obrta dugotrajne imovine

$$\text{Koeficijent obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Obrt dugotrajne imovine predstavlja omjer ukupnih prihoda i dugotrajne imovine a pokazuje koliko uspješno tvrtka koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda.

Općenito je poželjno postići što **veću vrijednost** pokazatelja jer to znači da je manje novca potrebnog za stvaranje prihoda vezano u dugotrajnoj imovini.

Opadajući pokazatelj može biti indikator preinvestiranja u postrojenja, opremu ili neku drugu stalnu imovinu.

27

Pokazatelji aktivnosti (4/5)

- koeficijent obrta zaliha

$$\text{Koeficijent obrta zaliha} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{zalihe}}$$

Ovisno o vrsti djelatnosti kojom se tvrtka bavi (maloprodaja, veleprodaja, pružanje usluga, proizvodnja), efikasnost u upravljanju zalihama može značajno utjecati na novčani tok i u konačnici, na uspjeh poslovanja.

Koeficijent obrta zaliha pokazuje koliko se puta zalihe obrnu u tijeku jedne godine. Obzirom da su zalihe najlikvidniji oblik imovine, poželjna je veća vrijednost koeficijenta.

28

Pokazatelji aktivnosti (5/5)

- koeficijent obrta potraživanja

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{potraživanja od kupaca}}$$

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko se puta potraživanja obrnu u tijeku jedne godine.

Poželjna je veća vrijednost koeficijenta.

29

Pokazatelji ekonomičnosti (1/2)

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju računa dobiti i gubitka. Mjere **odnos prihoda i rashoda** i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja ukupne ekonomičnosti manja od 1, to znači da poduzeće posluje s gubitkom.

Pokazatelji ekonomičnosti su sljedeći:

- ekonomičnost ukupnog poslovanja
- ekonomičnost poslovnih aktivnosti

30

Pokazatelji ekonomičnosti (2/2)

- Ekonomičnost ukupnog poslovanja

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}}$$

- Ekonomičnost poslovnih aktivnosti

$$\text{Ekonomičnost poslovnih aktivnosti} = \frac{\text{prihod od poslovne aktivnosti}}{\text{rashod od poslovne aktivnosti}}$$

31

Pokazatelji profitabilnosti (1/4)

Analizu profitabilnosti poslovanja poduzeća opravdano se svrstava u najvažnije dijelove financijske analize. Pokazatelji profitabilnosti mjere **sposobnost poduzeća da ostvari određenu razinu dobiti u odnosu prema prihodima, imovini ili kapitalu.**

Najčešće korišteni pokazatelji profitabilnosti su:

- bruto marža profita
- neto marža profita
- stopa povrata imovine
- stopa povrata glavnice

32

Pokazatelji profitabilnosti (2/4)

- Marže profita

$$\text{Bruto marža profita} = \frac{\text{bruto dobit}}{\text{ukupni prihod}}$$

$$\text{Neto marža profita} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupni prihod}}$$

Marža profita se izračunava na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.

Bruto marža odražava odnos cijene, obujma roba i troškova .

Razlika u izračunu bruto i neto profitne marže je u obuhvatu poreza u brojniku pokazatelja.

33

Pokazatelji profitabilnosti (3/4)

Stopa povrata imovine (ROA)

$$\text{Stopa povrata imovine} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupna imovina}}$$

Stopa povrata imovine (eng. Return on Assets) je indikator uspješnosti korištenja imovine u stvaranju dobiti. Dok pokazatelj obrtaja imovine izražava prihod od prodaje po jednoj novčanoj jedinici imovine, stopa povrata imovine se odnosi na **dobit koju poduzeće generira iz jedne novčane jedinice imovine**.

34

Pokazatelji profitabilnosti (4/4)

Stopa povrata glavnice (ROE)

$$\text{Stopa povrata glavnice} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{glavnica}}$$

Stopa povrata glavnice (eng. Return on Equity) pokazuje **koliko novčanih jedinica dobiti poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu vlastitog kapitala**.

35

Bilanca poduzeća TPO d.o.o. - aktiva

AKTIVA	2006	2007	2008
DUGOTRAJNA IMOVINA	2.511.500	2.760.810	2.317.275
Materijalna imovina	2.511.500	2.760.810	2.317.235
Financijska imovina	0	0	40
KRATKOTRAJNA IMOVINA	3.617.684	3.503.915	5.779.738
Zalihe	2.281.279	2.209.891	5.236.924
Potraživanja	1.192.831	990.199	83.553
Financijska imovina	129.835	154.723	267.635
Novac na računu i u blagajni	13.739	149.102	191.626
UKUPNA AKTIVA	6.129.184	6.264.725	8.097.013

36

Bilanca poduzeća TPO d.o.o. - pasiva

PASIVA	2006	2007	2008
KAPITAL I REZERVE	1.292.134	1.261.501	1.807.459
Upisani kapital	794.300	957.503	1.000.000
Dobitak/gubitak tekuće godine	497.834	303.998	807.459
DUGOROČNE OBVEZE	1.976.945	1.415.432	2.779.537
Obaveze prema kreditnim institucijama	1.976.945	1.415.432	2.779.537
KRATKOROČNE OBVEZE	2.860.105	3.587.792	4.216.964
Obveze prema kreditnim institucijama	600.168	600.000	696.684
Obveze prema dobavljačima	2.120.960	2.693.460	3.061.249
Obveze za poreze i doprinose	138.977	294.332	459.031
UKUPNA PASIVA	6.129.184	6.264.725	8.097.013

37

Račun dobiti i gubitka poduzeća TPO d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2006	2007	2008
POSLOVNI PRIHODI	25.992.946	26.741.923	28.096.374
Prihodi od prodaje u zemlji	25.981.871	26.730.957	27.766.646
Ostali prihodi	11.075	10.966	329.728
POSLOVNI RASHODI	25.143.446	25.988.772	26.841.792
Materijalni troškovi	23.586.169	24.087.036	24.373.325
Troškovi osoblja	1.503.751	1.615.691	2.261.609
Amortizacija	53.526	286.045	206.858
FINANCIJSKI PRIHODI	87	2.251	34.417
FINANCIJSKI RASHODI	298.431	268.502	279.675
IZVANREDNI PRIHODI	148.742	120.781	0
IZVANREDNI RASHODI	77.605	227.683	0
UKUPNI PRIHODI	26.141.775	26.864.955	28.130.791
UKUPNI RASHODI	25.519.482	26.484.957	27.121.467
Dobit/gubitak prije oporezivanja	622.293	379.998	1.009.324
Porez na dobit	124.458,60	75.999,60	201.864,80
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	497.834,40	303.998,40	807.459,00

38

Pokazatelji likvidnosti

$$\text{koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} = \frac{3.617.684}{2.860.105} = 1,27$$

Poduzeće ima 1,27 kune kratkotrajne imovine kojom je potrebno podmiriti 1 kunu kratkoročnih obaveza.

$$\text{koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}} = \frac{3.617.684 - 2.281.279}{2.860.105} = 0,47$$

Ukoliko zanemarimo vrijednost zaliha; poduzeće ima 47 lipa kratkotrajne imovine za podmirenje 1 kune kratkoročnih obaveza.

39

Pokazatelji zaduženosti

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{1.292.134}{6.129.184} = 0,21$$

glavnica =
kapital i
rezerve

21% imovine se financira iz vlastitog kapitala.

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{4.837.050}{6.129.184} = 0,79$$

ukupna imovina =
kratkotrajna
imovina +
dugotrajna imovina

79% imovine se financira iz kratkoročnih i dugoročnih obaveza.

$$\text{Odnos duga i glavnice} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{kapital i rezerve}} = \frac{4.837.050}{1.292.134} = 3,74$$

ukupne obveze =
kratkoročne
obveze +
dugoročne obveze

Na 1 kunu glavnice dolaze 3,74 kune ukupnih obaveza

40

Pokazatelji aktivnosti

$$\text{Koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{26.141.775}{6.129.184} = 4,27$$

Poduzeće u tijeku jedne godine obrne vrijednost ukupne imovine 4,27 puta.

$$\text{Koeficijent obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{dugotrajna imovina}} = \frac{26.141.775}{2.511.500} = 10,41$$

Poduzeće u tijeku jedne godine obrne vrijednost dugotrajne imovine 10,41 puta.

$$\text{Koeficijent obrta zaliha} = \frac{\text{poslovni prihod}}{\text{zalihe}} = \frac{25.992.946}{2.281.279} = 11,39$$

Poduzeće u tijeku jedne godine obrne vrijednost dugotrajne imovine 11,39 puta.

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{poslovni prihod}}{\text{potraživanja}} = \frac{25.992.946}{1.192.831} = 21,79$$

Poduzeće u tijeku jedne godine obrne vrijednost dugotrajne imovine 21,79 puta.

41

Pokazatelji ekonomičnosti

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}} = \frac{26.141.775}{25.519.482} = 1,02$$

1 kuna ukupnih rashoda generira 1,02 kune ukupnih prihoda.

$$\text{Ekonomičnost poslovnih aktivnosti} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{poslovni rashodi}} = \frac{25.992.946}{25.143.446} = 1,03$$

1 kuna rashoda iz poslovnih aktivnosti generira 1,03 kune prihoda iz poslovnih aktivnosti.

42

Pokazatelji profitabilnosti

$$\text{Bruto marža profita} = \frac{\text{bruto dobit}}{\text{ukupni prihod}} = \frac{622.293}{26.141.775} = 0,02$$

**bruto dobit =
dobit prije
oporezivanja**

Na 1 kunu ukupnih prihoda poduzeće ostvaruje 0,02 kuna bruto dobiti.

$$\text{Neto marža profita} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupni prihod}} = \frac{497.834,40}{26.141.775} = 0,02$$

**neto dobit =
dobit nakon
oporezivanja**

Na 1 kunu ukupnih prihoda poduzeće ostvaruje 0,02 kuna neto dobiti.

$$\text{Stopa povrata imovine} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{497.834,40}{6.129.184} = 0,08$$

Na 1 kunu ukupne imovine poduzeće ostvaruje 8 lipe neto dobiti.

$$\text{Stopa povrata glavnice} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{glavnica}} = \frac{497.834,40}{1.292.134,40} = 0,39$$

Na 1 kunu ukupne imovine poduzeće ostvaruje 39 lipe neto dobiti.

Pokazatelj/godina	2006.	2007.	2008.
Tekući omjer	1,26	0,98	1,54
Brzi omjer	0,47	0,36	0,30
Koeficijent zaduženosti	0,79	0,80	0,79
Koeficijent vlastitog financiranja	0,21	0,20	0,21
Odnos duga i glavnice	3,74	3,97	3,87
Koeficijent obrta ukupne imovine	4,27	4,29	3,20
Koeficijent obrta dugotrajne imovine	10,41	9,73	12,14
Koeficijent obrta zaliha	11,39	12,10	5,37
Koeficijent obrta potraživanja	21,79	27,01	35,54
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,02	1,01	1,04
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti	1,03	1,03	1,05
Bruto marža profita	0,02	0,01	0,04
Neto marža profita	0,02	0,01	0,03
Stopa povrata imovine (ROA)	0,08	0,05	0,09
Stopa povrata kapitala (ROE)	0,39	0,24	0,45